

Uluslararası Taşımacılık Firmalarının Dövizli Sözleşmeler Karşısındaki Durumu (*)

Vergi Bülteni(*)

Bu bülten **MuhasebeTR** 'de yayınlanmıştır.
100.000'i aşkın üye sayısıyla 1 NUMARA

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

KONSEY
VERGİ - DENETİM - DANIřMANLIK

1) Önsöz

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara ilişkin, 2008/32-34 numaralı tebliğin “Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmeler” başlıklı 8. maddesinde, konuya ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Uluslararası taşımacılık yapan firmaların, belirtilen tebliğin ilgili maddelerine atıf yapmak suretiyle, dövizli sözleşmeler karşısındaki durumunu değerlendirilmeye çalışacağız.

2) Uluslararası Taşımacılık Hizmet Gelirleri Döviz Olarak Belirlenebilir ve Döviz Olarak Tahsil Edilebilir.

Yapılan düzenleme çerçevesinde, yurtdışında yerleşik bulunan müşterilere verilen uluslararası taşımacılık hizmeti bedelinin döviz olarak belirlenmesinde ve döviz olarak tahsilinde herhangi bir sıkıntı bulunmamaktadır. (Madde 8/7-a)

Yurtiçinde yerleşik uluslararası taşımacılık firmalarının, aynı zamanda yurt içinde yerleşik olan müşterilerine hizmet vermek üzere uluslararası taşımacılık faaliyetinde bulunduğu da olmaktadır. Verilen hizmet Türkiye’de başlayıp yurtdışında sonlandığından yahut yurtdışında başlayıp Türkiye’de sonlandığından, söz konusu hizmet sözleşmelerinde de yer alan bedel ve ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştırılabilir. (Madde 8/7-ç)

3) Ro-Ro Firmasından Alınan Hizmet Bedeli Döviz Olarak Belirlenebilir ve Döviz Olarak Ödenebilir.

Türkiye’de Pendik veya Yalova Limanından, İtalya’nın Trieste veya Fransa’nın Sete Limanına olmak üzere, Ro-Ro firmasından satın alınan taşımacılık hizmeti, Türkiye’de başlayıp yurtdışında sonlandığından yahut yurtdışında başlayıp Türkiye’de sonlandığından, alınan hizmet bedellerinin döviz olarak belirlenmesinde ve döviz olarak ödemesinde bir sakınca bulunmamaktadır. (Madde 8/7-ç)

4) Yurtiçinde Alınan Taşımacılık Hizmet Bedeli Döviz Olarak Belirlenemez ve Döviz Olarak Ödenemez.

Uluslararası taşımacılık yapan firmaların kendi araçlarının yetersiz kalması durumunda, uluslararası taşıma işinin yurtiçi parkuruna isabet eden kısmına ilişkin olarak, yurtiçinde yerleşik firmalardan yurtiçi taşımacılık hizmeti aldıkları görülmektedir.

Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; ülke içinde başlayıp ülke içinde biten taşımacılık sözleşmelerinde, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştıramaz. Ancak, bununla birlikte taşımacılık faaliyetlerine ilişkin hizmet sözleşmelerinde akaryakıt fiyatlarına endeksleme yapılması mümkündür. (Madde 8/7 ve Madde 8/22)

5) Yurtiçinde Yerleşikler Arasında Gayrimenkullerin Kira Bedeli Döviz Olarak Belirlenemez ve Döviz Olarak Ödenemez.

Türkiye’de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; konusu yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramaz. (Madde 8/2)

6) Yurtiçinde Yerleşikler Arasında Taşıt Satış Sözleşmelerinde Bedel Döviz Olarak Belirlenemez ve Döviz Olarak Ödenemez.

Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri, taşıt satış sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmaz. (Madde 8/9)

7) Yurtiçinde Yerleşikler Arasında Menkul Satış Sözleşmesi Döviz Olarak Belirlenebilir, Ancak Ödeme Türk Lirası Olarak Yapılır.

Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür. Ancak, 19 Nisan 2022 tarihinden geçerli olmak üzere, sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur. (Madde 8/9)